

KUTSESTANDARD

Kohtuarst, tase 8

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Kohtuarst, tase 8	8

Võimalikud spetsialiseerumised ja nimetused kutsetunnistusel	
Spetsialiseerumine	Nimetus kutsetunnistusel
Kohtuarstlik ekspertiis	Kohtuarst-ekspert, tase 8
Arstlik kohtutoksikoloogiaekspertiis	Arstlik kohtutoksikoloogiaekspert, tase 8

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus Kohtuarst teeb isiku ja surnu kohtuarstlike ekspertiise, uuringuid, lahanguid ning annab igakülgse, erapooletu ja teaduslikult põhjendatud eksperdiarvamuse. Ta töötab iseseisvalt ning vastutab antud eksperdiarvamuse eest. Kohtu kutsel osaleb ta kohtuistungil eksperdi või oma eriteadmiste valdkonnas asjatundjana. 8. taseme kohtuarst arendab valdkonda, töötab välja juhendeid ja osaleb valdkonda puudutavate õigusaktide väljatöötamisel. Ta koolitab ja juhendab, populariseerib eriala, teeb rahvusvahelisel tasemel koostööd, konverentsidel ettekandeid ning avaldab erialaseid artikleid. Ta töötab üksi ja meeskonnas, juhendab abipersonali ning töö eeldab suhtlemist kolleegide ja klientidega, sh rahvusvahelist suhtlust. Kohtuarsti tööaeg on fikseeritud, vajadusel osaleb ta isiku või surnu vaatlusel väljaspool tööaega. Töö on pingeline ja nõuab vaimset pingutust. Tööülesannete täitmisel puutub ta kokku bioloogilise ja keemilise ohuga. Kohtuarst töötab üldjuhul sisetingimustes, vajadusel uuritava asukohas, nt kinnipidamisasutuses, tervishoiuteenust osutavas asutuses või välitingimustes surnu leidmise kohal. Kohtuarsti kutsealal on ka kohtuarst, tase 7 kutse.
A.2 Tööosad A.2.1. Ekspertiiside ja uuringute tegemine A.2.2. Bioloogilise materjali võtmine ekspertiisiks või uuringuks A.2.3. Väljakutsetel osalemine A.2.4. Osalemine komisjonekspertiisides A.2.5. Osalemine kohtuistungil A.2.6. Valdkonna arendamine A.2.7. Koolitamine ja juhendamine A.2.8. Valdkonna populariseerimine A.2.9. Valdkonnaga seotud teadus- ja arendusprojektide läbi viimine
Spetsialiseerumisega seotud tööosad Kohtuarstlik ekspertiis A.2.10. Isiku kohtuarstliku ekspertiisi ja uuringu tegemine A.2.11. Surnu kohtuarstliku ekspertiisi ja lahangu tegemine Arstlik kohtutoksikoloogiaekspertiis

A.2.12. Toksilise aine toime hindamise ekspertiisi ja uuringu tegemine
A.2.13. Narkootiliste ainete suurte ja väikeste koguste hindamine
A.2.14. Joobe tuvastamine
Valitavad tööosad
A.2.15. Kohtuantropoloogia ekspertiisi ja uuringu tegemine
A.2.16. Kohtuhistoloogia uuringu tegemine
A.2.17. Arstliku kohtutoksikoloogia ekspertiisi ja uuringu tegemine
A.3 Kutsealane ettevalmistus
Kohtuarst, tase 8 on läbinud arstiteaduse õppekava ja omab vastavat diplomit ning on läbinud residentuuri vastavalt spetsialiseerumisele: kohtuarst-ekspert – eriala residentuuri läbimine (alates 2012. aastast kohtuarsti residentuur või kuni aastani 2012 patoloogia residentuur); arst-kohtutoksikoloogiaekspert – kohtuarstiteadus, laborimeditiin, farmakoloogia või muu arstlik eriala, väljaõpe toksikoloogia valdkonnas.
A.4 Enamlevinud ametinimetused
Kohtuarst, peakohtuarst-ekspert, kohtuarst-ekspert, arst-kohtutoksikoloog, histoloog, patoloog, kohtuarst-antropoloogiaekspert, kohtuarst-toksikoloogiaekspert, kohtuarst-radioloogiaekspert
A.5 Regulatsioonid kutsealal tegutsemiseks
Regulatsioon puudub
A.6 Tulevikuoskused
Innovatsiooni ja uute tehnoloogiatega kohanemise oskus. Säilenõtkuse arendamine – kiire hakkama saamine muutuste ja väljakutsetega, mis panevad proovile vastupidavuse, kohanemisvõime ja meeskonnadünaamika.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Kohtuarst, tase 8 kutse moodustub üldoskustest, kohustuslikest, spetsialiseerumisega seotud ja valitavatest kompetentsidest. Kutse taotlemisel on nõutud üldoskuste (B.2) ja kohustuslike kompetentside B.3.1–B.3.9 tõendamine ning tuleb tõendada vähemalt ühe spetsialiseerumisega seotud kompetentsid: kohtuarst-ekspert, kompetentsid B.3.10 ja B.3.11; arst-kohtutoksikoloogiaekspert, kompetentsid B.3.12–B.3.14. Lisaks on võimalik tõendada valitavaid kompetentse B.3.15–B.3.17.
Kvalifikatsiooninõuded haridusele ja töökogemusele
Nõuded kutse taotlemisel 1. Arsti kutse 2. Isik on kandud tervishoiutöötajate registrisse 3. Vastava eriala residentuuri läbimine (kohtuarst-ekspert alates 2012. aastast kohtuarsti residentuur või kuni aastani 2012 patoloogia residentuur, arst-kohtutoksikoloogiaekspert kohtuarstiteaduse või muu arstliku eriala residentuur) 4. Erialane töökogemus ekspertiisivaldkonnas üldjuhul 10 aastat 5. Kompetentsusnõuetega seotud enesetäiendamine vähemalt 40 akadeemilist tundi aastas, millest vähemalt 20 tundi erialane 6. Karistusregistris puuduvad andmed tahtlikult toimepandud kuriteo kohta 7. Esinemine suulise erialase ettekandega siseriiklikul ja rahvusvahelisel konverentsil või teadusüritusel 8. Loetelu punktides nimetatud nõuetest vähemalt viie täitmine: 8.1. Erialase teaduskraadi olemasolu 8.2. Erialaste koolituste läbiviimine asutusesiseselt või väljaspool ekspertiisiasutust 8.3. Eriala residentide juhendamine või üliõpilaste või praktikantide juhendamine 8.4. Bakalaureuse-, magistri- või doktoritööde juhendamine 8.5. Erialaste eeskirjade, juhendite või metoodikate väljatöötamises osalemine koostajana

- 8.6. Erialase seadusloome väljatöötamise töörühmas osalemine
- 8.7. Teadusartikli, raamatu peatüki või raamatu publitseerimine (võib olla kaasautor)
- 8.8. Teadus- või arendusprojektide juhtimine
- 8.9. Erialaste konverentside, seminaride või töötubade organiseerimine

Nõuded kutse taastõendamisel

- 1. Sama taseme kehtiv kutse
- 2. Kompetentsusnõuetega seotud enesetäiendamine vähemalt 30 akadeemilist tundi aastas, millest vähemalt 10 tundi erialane
- 3. Karistusregistris puuduvad andmed tahtlikult toimepandud kuriteo kohta

Kutse andmise korraldus, sealhulgas kutset taotleva või taastõendava isiku esitatavad dokumendid ning kutse taotleja või taastõendaja kutsealase kompetentsuse hindamise viis ja vormid, on reguleeritud justiits- ja kohtuteenistuse kutseala kutse andmise korras.

B.2 Kohtuarst, tase 8 üldoskused

Mõtlemisoskused

- 1. Kasutab olemasolevaid teadmisi ja oskusi praktiliste probleemide lahendamiseks, eesmärkide saavutamiseks ning uute olukordade ja väljakutsetega toimetulemiseks.
- 2. Kasutab mõtlemisel loogikat ja süsteemset arutlust, et luua seoseid, teha järeldusi, tuvastada alternatiivsete lahenduste tugevad ja nõrgad küljed ning leida probleemide võimalikud lahendamise viisid.

Enesejuhtimisoskused

- 3. Järgib ekspertiisi puudutavaid seadusi ja määrusi.
- 4. Täidab seadusest lähtuvalt andmekaitse ja konfidentsiaalsuse nõudeid.
- 5. Järgib oma töös Eesti Kohtuekspertiisi Instituudi põhiväärtusi ning Eesti arstietika koodeksit.
- 6. Tuleb toime ajutiselt või püsivalt muutuvate olukordade ja tingimustega. Reageerib muutustele adekvaatselt ja asjalikult.
- 7. Täidab tööohutusnõudeid, kasutab tööd tehes ohutuid töövõtteid ja -vahendeid ning isikukaitsevahendeid.
- 8. Jälgib valdkonnas toimuvaid muutusi ja suundumusi, et olla kursis tehnoloogia, meetodite jm uuendustega.
- 9. Teadvustab arendamist vajavaid oskusi oma töös ning leiab viise, kuidas ennast täiendada ja arendada (nt osaleb konverentsidel, koolitustel, kutseühingu tegevuses).
- 10. Loeb süstemaatiliselt erialast kirjandust, et olla kursis valdkonna arengu, uurimismeetodite ja suundadega.

Lävimisoskused

- 11. Teeb koostööd nii ühiste eesmärkide saavutamise nimel kui ka erinevate eesmärkide korral, arvestades poolte vajaduste ja seisukohtadega.
- 12. Väljendab end ka keerukates suhtlusolukordades konstruktiivselt, korrektselt, viisakalt, austavalt, arusaadavalt ja olukorrale vastavalt. Püüab mõista teise väärtushinnanguid ja seisukohti.
- 13. Tuvastab ja sõnastab probleemid ning pakub välja kohanemisviisi või lahendusvõimalused.
- 14. Toob tasakaalukalt, põhjendatult ja selgelt välja teise tegevuse positiivsed ja negatiivsed aspektid, pakkudes välja võimalikud lahendused puudujääkide kõrvaldamiseks.
- 15. Eristab fakte hinnangutest, suhtub saadud tagasisidesse rahulikult ning võimaluse korral arvestab tagasisidega edasises tegevuses.
- 16. Kasutab eesti keelt tööks keeleseaduses nõutud tasemel.
- 17. Kasutab inglise või saksa keelt tasemel B2 (vt lisa 1 – keelte oskustasemete kirjeldused) ja kasutab töös vajalikku võõrkeelset eriala terminoloogiat.
- 18. Kasutab oma töös arvutit infotöötuse, kommunikatsiooni ja ohutuse jaoks vilunud kasutaja tasemel ning sisuloome ja probleemilahenduse jaoks iseseisva kasutaja tasemel ja (vt lisa 2 – digipädevuste enesehindamiskaala).

B.3 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.3.1 Ekspertiiside ja uuringute tegemine	EKR tase 8
Tegevusnäitajad 1. Tutvub ekspertiisimäärusega/uuringu saatekirjaga ja muude ekspertiisiks/uuringuks esitatud materjalidega; tutvub ekspertiisi või uuringu objektiga; kontrollib ekspertiisi-/uuringumaterjalide ja saatedokumentide omavahelist vastavust; vastuolude või puudujääkide ilmnemisel taotleb materjalide täiendamist/parandamist; tellib lisamaterjali vastavalt vajadusele või suhtleb menetlejaga täiendava teabe/materjalide saamiseks. 2. Kavandab surnu kohtuarstliku ekspertiisi/uuringu tegemise liigi, lisauuringute tegemise. 3. Koordineerib teiste ekspertiisi/uuringu tegemises osalevate spetsialistide või meeskonnaliikmete tegevust. 4. Sisestab ekspertiisiks või uuringuks vajaliku informatsiooni akti vastavalt õigusaktidele ja juhenditele. 5. Teeb kohtuarstliku ekspertiisi ja/või uuringu vastavalt juhenditele ja õigusaktidele, kasutades selleks ettenähtud vahendeid. 6. Teeb või tellib täiendava uuringu, lähtudes juhenditest; vastavalt täiendavate uuringute vastustele interpreteerib tulemused. 7. Koostab eksperdiarvamuse põhjenduse, tuginedes lähteandmetele, uuringute kirjeldusele, esitatud materjalidele, õigusaktidele ja/või rahvusvahelisele praktikale. 8. Koostab oma eriteadmistest lähtuvalt erapooletu eksperdiarvamuse/uuringuvastuse, vastates menetleja küsimustele. 9. Nõustab keerukate juhtumite puhul kolleege, kutsub kokku aruteluks töörühma või teeb ettepanekuid komisjoni moodustamiseks.	
B.3.2 Bioloogilise materjali võtmine ekspertiisiks või uuringuks	EKR tase 8
Tegevusnäitajad 1. Hindab ekspertiisiks või uuringuks bioloogilise materjali võtmise vajalikkust/võimalikkust, arvestades eesmärki, kasutades kinnitatud metoodikat. 2. Töötab välja uusi meetodeid bioloogilise materjali võtmiseks. 3. Võtab ekspertiisiks või uuringuks vajaliku bioloogilise materjali vastavalt juhenditele; tagab materjali pakendamise vastavalt juhenditele, tagades selle säilimise vastavalt transportimise viisile; kasutab materjali võtmiseks ja pakendamiseks ettenähtud vahendeid. 4. Täidab bioloogilise materjali saatmiseks vajaliku dokumentatsiooni. 5. Interpreteerib tulemused vastavalt uuringute vastustele; vajadusel leiab lisainfot kirjandusest; kasutab tulemust ekspertiisi/uuringu tegemisel. 6. Juhendab või õpetab kohtuarste ja abipersonali bioloogilise materjali võtmise meetodite kasutamisel.	
B.3.3 Väljakutsetel osalemine	EKR tase 7
Tegevusnäitajad 1. Teeb isiku meditsiinilise läbivaatuse vastavalt õigusaktidele, arvestades toimunud sündmust ja kasutades selleks ettenähtud vahendeid. 2. Võtab analüüsideks bioloogilised materjalid ja dokumenteerib. 3. Teeb surnu vaatluse surnu leidmise kohas või muus surnu asukohas, kasutades selleks ettenähtud vahendeid; võtab analüüsideks bioloogilised materjalid. 4. Annab menetlejale esialgse arvamuse, tuginedes objektiivse leiu ja vaatluse tulemustele; konsulteerib menetlejat sündmusepõhiselt.	
B.3.4 Osalemine komisjoniekspertiisides	EKR tase 8
Tegevusnäitajad 1. Töötab läbi ekspertiisimääruse ja saadetud materjalid, hindab komisjoniekspertiisi vajalikkust, tuginedes lähteandmetele ja olemasolevale ekspertiisimaterjalile; vajadusel teeb ettepaneku komisjoni moodustamiseks. 2. Teavitab komisjoniekspertiisi vajalikkusest menetlejat; teeb menetlejale ettepaneku komisjoni moodustamiseks, arvestades ekspertiisiks vajaminevat kompetentsi ja pädevust. 3. Teeb komisjoniekspertiisi vastavalt juhenditele ja õigusaktidele. 4. Osaleb/koostab eksperdiarvamuse, kooskõlastab selle komisjoni liikmetega. 5. Koordineerib komisjoni juhina liikmete tööd: kutsub vajadusel komisjoni kokku, teeb kokkuvõtte olemasolevatest ekspertiisimaterjalidest, informeerib menetlejat täiendavate materjalide vajalikkusest jne; järgib ajakava.	

6. Põhjustab eriarvamusele jäädes teistele ekspertidele oma arvamust ja erimeelsuse püsimisel koostab eraldi eksperdiarvamuse, milles põhjustab oma arvamuse lahknevust.	
B.3.5 Osalemine kohtuistungil	EKR tase 7
Tegevusnäitajad 1. Valmistub kohtuistungiks: töötab läbi ekspertiisi-/uuringumaterjalid; tutvub erialase kirjandusega; komisjoniekspertiiside puhul esindab komisjoni eksperdiarvamust. 2. Ilmub kohtu kutsel kohtusse; vastab menetlusosaliste ja kohtu poolt esitatud ekspertiisiakti sisu selgitavatele küsimustele; annab talle esitatud küsimustes teaduslikult põhjendatud arvamuse; väljendub selgelt ning oskab esile tuua olulise. 3. Vastab esitatud küsimustele kirjalikult; põhjustab küsimustele vastamiseks vajaliku lisaaja küsimist; vajadusel taotleb ekspertiisi määramist.	
B.3.6 Valdkonna arendamine	EKR tase 8
Tegevusnäitajad 1. Tutvustab kohtuarsti tööd avalikkusele. 2. Osaleb eriala arendamise ja erialaga seotud tööühmade töös siseriiklikul või rahvusvahelisel tasandil. 3. Koostab vastavalt eriala arengule valdkonna juhendeid, töötab välja/rakendab uusi uuringute meetodeid. 4. Analüüsib valdkonna juhendeid, hindab juhendite kaasajastamise vajadust ning teeb ettepanekuid paranduste sisseviimiseks. 5. Teeb ettepanekuid vajalike töövahendite uuendamiseks ja kaasajastamiseks, annab sisendi spetsifikatsioonide koostamiseks. 6. Analüüsib ekspertiisi valdkonda reguleerivate õigusaktide kitsaskohti ja teeb ettepanekuid muudatuste tegemiseks või uute regulatsioonide väljatöötamiseks. 7. Osaleb kohtuarstliku monitooringu ja kompetentsuse seire läbiviimisel, vormistab kokkuvõtte läbiviidud seire ja monitooringu kohta. 8. Esineb siseriiklikel ja rahvusvahelistel konverentsidel suuliste erialaste ettekannetega. 9. Avaldab erialaseid teadusartikleid või raamatu peatükke.	
B.3.7 Koolitamine ja juhendamine	EKR tase 8
Tegevusnäitajad 1. Juhendab arst-residente erialases väljaõppes, selgitab, kuidas rakendada õpitut tööelus, annab edasi oma kutsealaseid teadmisi ja oskusi, jälgib juhendatava tööd. 2. Koostab kohtuarst-ekspertide taasväljaõppekava ja juhendab eksperte taasväljaõppes. 3. Juhendab praktikante, jälgib juhendatava tööd ning selgitab töövõtteid. 4. Pakub professionaalset tuge valdkonnas, kus nõustajal on sügavam arusaam ning ekspertteadmised. 5. Jälgib ja tagasisidestab abipersonali, kuidas mingit protsessi, ülesannet tulemuslikumalt ja tõhusamalt teha. 6. Jagab kolleegidega uuemat erialast teavet. 7. Juhendab töögruppi, kolleege või kliente uute töövõtete ja tehnoloogiate kasutuselevõtul. 8. Hindab kompetentsipõhist koolitamisvajadust ekspertiisivaldkonna arengust lähtuvalt ja teeb ettepanekuid või organiseerib koolitust. 9. Koostab koolitusmaterjale, arvestades koolituse sisu, eesmärgi ja sihtrühma vajadusi ning viib läbi koolitusi/ infopäevi/seminare koostööpartneritele. 10. Analüüsib koolitusel saadud tagasisidet. 11. Teostab eneseanalüüsi koolitajana/juhendajana. 12. Juhendab üliõpilasi bakalaureuse-, magistri- või doktoriõppes.	
B.3.8 Valdkonna populariseerimine	EKR tase 8
Tegevusnäitajad 1. Korraldab keerukate või huvitavate juhtumite arutelusid. 2. Tutvustab eriala koolitustel ja seminaridel, mis aitab suurendada huvi, teadlikkust ja arusaamist selle valdkonna olulisusest. 3. Võtab töövarjupäevade raames endale töövarju gümnaasiumi lõpuklassidest. 4. Kirjutab artikleid, aramuslugusid või annab intervjuusid ajalehtedele. 5. Tutvustab valdkonda Eestis või rahvusvahelises ajakirjanduses.	
B.3.9 Valdkonnaga seotud teadus- ja arendusprojektide läbi viimine	EKR tase 8
Tegevusnäitajad	

1. Uurib erinevaid rahastusallikaid.
2. Osaleb veebiseminaridel, kus tutvustatakse uusi võimalusi teadus- ja arendusprojektide (T&A) rahastuse taotlemiseks.
3. Koostab projekti kontseptsiooni või -idee, mis vastab konkreetse rahastusmeetme eesmärkidele ja prioriteetidele.
4. Kaasab partnereid (ülikoolid, teadusasutused, ettevõtted) nii Eestist kui välismaalt, korraldab kohtumisi, et arutada koostöövormi ja rollijaotust.
5. Kirjutab või koordineerib teadus- ja arendusprojektide (T&A) taotluse kirjutamist, koostab taotlusedokumentid (sh eesmärgid, tegevused, ajakava, mõju, eelarve), koostab eelarve ja finantsplaanid.
6. Eduka taotluse korral viib projekti ellu ja juhib seda, korraldab projekti õnnestumiseks vajalikke tegevusi (sh lepingute haldus, aruandlus ja rahastaja nõuete täitmine).

SPETSIALISEERUMISEGA SEOTUD KOMPETENTSID

Kutse taotlemisel on nõutud vähemalt ühe spetsialiseerumisega seotud kompetentsid:
kohtuarst-ekspert, kompetentsid B.3.10 ja B.3.11;
arst-kohtutoksikoloogiaekspert, kompetentsid B.3.12–B.3.14.

Kohtuarstlik ekspertiis	
B.3.10 Isiku kohtuarstliku ekspertiisi ja uuringu tegemine	EKR tase 8
Tegevusnäitajad 1. Teeb isiku kohtuarstliku, sh günekoloogilise/androloogilise läbivaatuse vastavalt juhenditele, kasutades selleks ettenähtud vahendeid; dokumenteerib andmed vastavalt juhenditele. 2. Töötab läbi isiku kohtuarstliku ekspertiisi ja uuringu tegemiseks esitatud tervishoiuteenuse osutamist tõendavad dokumentid; konsulteerib vajadusel teiste meditsiinieriala spetsialistidega. 3. Hindab vigastuse morfoloogiliste tunnuste vastavust asitõendi omadustele; tagab asitõendi pakendamise ja uuringuteks edastamise vastavalt juhendile. 4. Hindab tervisekahjustuse olemasolu, tekkimise viisi, vajadusel tervisekahjustuse seost terviseseisundiga, eluohtlikkust/kestust jm ning määrab tervisekahjustuse tekitamise aja, tuginedes erialastele ja meditsiinilistele teadmistele ning lähtudes isiku läbivaatusest ja/või olemasolevatest tervishoiuteenuse osutamist tõendavatest dokumentidest. 5. Hindab isiku terviseseisundit lähtuvalt isiku läbivaatusest ja/või olemasolevatest tervishoiuteenuse osutamist tõendavatest dokumentidest; annab hinnangu isiku terviseseisundi, sh võimelisuse kohta kanda karistust.	
B.3.11 Surnu kohtuarstliku ekspertiisi ja lahangu tegemine	EKR tase 8
Tegevusnäitajad 1. Teeb surnu kohtuarstliku lahangu, valib õige lahanguiliigi või ekspertiisiliigi vastavalt juhenditele; dokumenteerib andmed vastavalt juhenditele. 2. Juhendab ja kontrollib abipersonali tööd; korraldab ekspertiisiks või lahanguks vajaliku bioloogilise materjali võtmise vastavalt juhenditele. 3. Hindab vigastuse morfoloogiliste tunnuste vastavust asitõendi omadustele; vajadusel tagab asitõendi pakendamise ja uuringuteks edastamise vastavalt juhendile. 4. Võtab koetükid histoloogiliseks uuringuks; kirjeldab pädevuse piires histoloogilisi muutusi ja interpreteerib tulemused. 5. Interpreteerib pädevuse piires radioloogiliste uuringute esmaseid tulemusi. 6. Vormistab kohtuarstliku diagnoosi vastavalt juhenditele, tuginedes erialastele ja meditsiinilistele teadmistele; kasutab rahvusvahelist haiguste klassifikaatorit. 7. Määrab surma põhjuse, vajadusel hindab tervisekahjustuse olemasolu, tuginedes lähteandmetele, lahanguleiule, uuringutele, ekspertiisimaterjalidele ning juhenditele. 8. Vormistab nõuetekohase arstliku surma põhjuse teatise.	

Arstlik kohtutoksikoloogiaekspertiis	
B.3.12 Toksilise aine toime hindamise ekspertiisi ja uuringu tegemine	EKR tase 8
Tegevusnäitajad	

1. Hindab toksilise aine põhjuslikku seost surmaga toksikoloogia labori tulemuste ja lahanguleidude alusel; võimalusel arvutab surma põhjustanud toksilise aine annused, arvestades toksilise aine kontsentratsioone bioloogilises materjalis ja surnu eripärasid; osaleb mürgistuste kahtlusel koos kohtuarstiga lahangu tegemisel; erijuhtudel otsib võimalusi määrata bioloogilisest materjalist toksilist ainet väljaspool oma asutuse laborit.
2. Kirjeldab isikul või surnuga kaasas olevat võimalikku toksilist toimet põhjustavat asitõendit ning vajadusel saadab aine laborisse uuringuteks vastavalt juhenditele; hindab tervisekahjustuse tekke võimalikkust, lähtudes toksiliste ainete riskianalüüsist.
3. Hindab vastavalt juhenditele isiku toksilisest aine põhjustatud tervisekahjustust, lähtudes isiku anamneesist, läbivaatusest ja tervishoiuteenuse osutamist tõendavatest dokumentidest; kirjeldab toksilise aine toimet ja toime kestust lähtuvalt toksilise aine toimemehhanismist ja manustamisviisist; osaleb meditsiinitöötajate tegevuse õigsuse hindamise komisjoni töös, lähtudes tervishoiuteenuse osutamist tõendavatest dokumentidest ja/või isiku läbivaatusest, Eesti ja rahvusvahelistest ravijuhistest.
4. Annab konsultatsioone aine toksilisuse, toimemehhanismi, manustamisviiside ning toksilise annuse osas, viidates vajadusel erialasele kirjandusele; nõustab proovimaterjalide võtmist toksilise aine uuringuks.

B.3.13 Narkootiliste ainete suurte ja väikeste koguste hindamine	EKR tase 8
Tegevusnäitajad 1. Töötab läbi kohtukeemia narkootiliste ainete ekspertiisiaktid; küsib vajadusel kohtukeemia eksperdilt ekspertiisi läbiviimiseks vajalikke sündmuspõhiseid lisaandmeid. 2. Teeb kindlaks joovet tekitavate narkootiliste või psühhotroopsete ainete ühekordsed annused, lähtudes erialase kirjanduse andmetest; arvutab narkootilistest või psühhotroopsest aineist kümnele inimesele joovet põhjustavad annused, lähtudes ühekordsest annusest. 3. Kirjeldab uute narkootiliste ainete toimeid ja manustamisviise; analüüsib uute narkootiliste ainete levikut/esinemist ja nende mõju inimorganismile. 4. Teeb kokkuvõtteid/ülevaateid narkootiliste ainete toimetest ning suurtest ja väikestest kogustest.	
B.3.14 Joobe tuvastamine	EKR tase 8
Tegevusnäitajad 1. Tuvastab narkootilisest, psühhotroopsest või muust joovet tekitavast aineist tingitud joovet/häirunud tervise seisundit isikul lähtudes vastavast juhendist. 2. Teeb dokumentide ja ekspertiisiks esitatud materjali alusel ekspertiisi, tuvastab narkootilisest, psühhotroopsest või muust joovet tekitavast aineist põhjustatud joovet. 3. Interpreteerib alkoholi metaboliitide analüüsi tulemust. 4. Arvutab vere alkoholi või narkootilise või psühhotroopse aine kontsentratsiooni tagasi sündmuse hetkele, kasutades menetluse käigus kogutud andmeid.	

VALITAVAD KOMPETENTSID

Kutse taotlemisel on lisaks võimalik tõendada valitavaid kompetentse B.3.15–B.3.17.

B.3.15 Kohtuantropoloogia ekspertiisi ja uuringu tegemine	EKR tase 7
Tegevusnäitajad 1. Teeb skeletiluude vaatluse, kirjeldab ja fotografeerib. 2. Viib läbi skeletiluude matseratsiooni. 3. Teeb kindlaks luude põhjal liigilise kuuluvuse, soo-kuuluvuse, vanuse ja kehapiikkuse, kasutades visuaalset vaatlust, antropoloogilisi mõõtmisi jm uurimismeetodeid. 4. Kirjeldab skeletiludel esinevaid eritunnuseid ja haiguslikke muutusi, kirjeldab vigastusi, teeb kindlaks traumamehhanismi ja vigastuste tekitamise aja. 5. Võtab võrdlusmaterjali surnu identifitseerimiseks. 6. Võtab materjali ja saadab radiosüsinikdateeringu uuringuteks. 7. Võrdleb luude morfoloogilisi muutusi isiku elu jooksul tehtud radioloogiliste uuringutega.	
B.3.16 Kohtuhistoloogia uuringu tegemine	EKR tase 7
Tegevusnäitajad 1. Koordineerib, juhendab ja kontrollib histoloogialabori personali histoloogiliste preparaate tegemisel ja arhiveerimisel.	

2. Teostab värvingute ja histoloogiliste preparaate kvaliteedi kontrolli ja annab tagasisidet preparaadi valmistajale.
3. Kirjeldab histoloogilist leidu, vormistab nõuetekohase histoloogilise uuringu vastuse.
4. Hindab lisavärvingute tegemise vajadust, arvestades surma põhjust, vigastuse tekkemehhanismi ja tekitamise aega.
5. Konsulteerib kohtuarsti histoloogilise leiu hindamisel.

B.3.17 Arstliku kohtutoksikoloogia ekspertiisi ja uuringu tegemine

EKR tase 8

Tegevusnäitajad

1. Hindab toksilise aine põhjuslikku seost surmaga toksikoloogia labori tulemuste ja lahanguleidude alusel; arvutab surma põhjustanud toksilise aine annused, arvestades toksilise aine kontsentratsioone bioloogilises materjalis ja surnu eripärasid; osaleb mürgistuste kahtlusele koos kohtuarstiga lahangu tegemisel.
2. Kirjeldab isikul või surnuga kaasas olevat võimalikku toksilist toimet põhjustavat asitõendit ning saadab aine laborisse uuringuteks vastavalt juhenditele.
3. Hindab tervisekahjustuse tekke võimalikkust, lähtudes toksiliste ainete riskianalüüsist.
4. Hindab toksilisest aine põhjustatud tervisekahjustust, lähtudes anamneesist, läbivaatusest ja tervishoiuteenuse osutamist tõendavatest dokumentidest.
5. Kirjeldab toksilise aine toimet ja toime kestust lähtuvalt toksilise aine toimemehhanismist ja manustamisviisist.
6. Nõustab proovimaterjalide võtmist toksilise aine uuringuks.
7. Tuvastab narkootilisest, psühhotroopsest või muust joovet tekitavast aine tingitud joovet või häirunud terviseseisundit.
8. Arvutab vere alkoholi, narkootilise või psühhotroopse aine kontsentratsiooni tagasi sündmuse hetkele.

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile

1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	26-28102025-2.4/8k
2. Kutsestandardi koostajad	Triin Paju, Eesti Kohtuekspertiisi Instituudi Lääne-Eesti kohtuarstlik osakond Krista Reinek, Eesti Kohtuekspertiisi Instituudi personalitalitus Sünne Remmer, Eesti Kohtuekspertiisi Instituudi Põhja-Eesti kohtuarstlik osakond Merike Rump, Eesti Kohtuekspertiisi Instituudi kvaliteeditalitus Mailis Tõnisson, Eesti Kohtuekspertiisi Instituudi Lõuna-Eesti kohtuarstlik osakond Marika Väli, Tartu Ülikooli bio- ja siirdemeditiini instituudi patoloogilise anatoomia ja kohtuarstiteaduse osakond
3. Kutsestandardi kinnitaja	Vara- ja Isikukaitse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	35
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	28.10.2025
6. Kutsestandard kehtib kuni	27.10.2030
7. Kutsestandardi versiooni number	8
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	2212 Eriarstid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	8

C.2 Kutsenimetus võõrkeeles

Inglise keeles	Forensic Medical Doctor, EstQF Level 8
----------------	--

C.3 Lisad

Lisa 1 [Keelte oskustasemete kirjeldused](#)

Lisa 2 [Digipädevuste enesehindamise skaala](#)